

Moss overformynderi

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 OSLO

Dato: 06.05.2011

Vår ref. :Jnr: 111283 / KB

NY VERGEMÅLSLOV - HØRINGSUTTALELSE OM FORSLAG TIL FORSKRIFT OG LOVENDRINGER

Det vises til departementets brev av 9.2.11.

Overformynderiene i Moss, Rygge og Råde har følgende merknader:

§ 3 Tilsyn med uskiftebo der arving er under vergemål

Overformynderiene støtter forslaget om at dagens regler videreføres. Når det gjelder konkretisering av bistandsplikten i denne typen saker, mener overformynderiene at det vil være en fordel å gjøre det slik det er foreslått. Det vil synliggjøre for vergene at fylkesmannen kan be om å få opplysninger, og at fylkesmannen kan gi bistand.

§ 4 Organisering av vergeberedskap

Det er et klart behov for en beredskapsordning. Det er en fordel om det kan avklares i forskriften hvem som skal dekke utgiftene til setteverge i denne typen saker. Størrelsen på betalingen bør også avklares.

§ 14 Nærmere regler om meldeplikten

Overformynderiene er enige i departementets forslag om en nærmere regulering av meldeplikten. Den sentrale vergemålsmyndigheten bør utarbeide et skjema som kan benyttes ved behov, men vi kan ikke se at det er nødvendig å regulere i forskrift at det skal utarbeides et slikt skjema.. Et skjema vil kunne bidra til at alle nødvendige opplysninger kommer med i meldingen. Det er imidlertid ikke nødvendig å pålegge en plikt til å bruke et bestemt skjema. Det vesentlige må være at fylkesmannen får nødvendige opplysninger om behov for vergemål.

Postadresse: Postboks 175
1501 MOSS

Tlf: 69 24 80 76/81

Faks: 69 24 80 01

Besøksadresse: Rådhuset, Kirkegata 15

E-post karin.bjornebekk@moss.kommune.no

§ 15 Nærmere regler om fylkesmannens rett til å få fremlagt dokumentasjon mv.

Overformynderiene har ikke tidligere blitt forelagt krav om å betale for erklæring fra lege eller annen sakkyndig i forbindelse med oppnevning av hjelpeverge. Vi er usikre på om det er nødvendig å innføre en slik ordning nå. På den annen side vil det at man betaler for en tjeneste innebære at det vil være enklere å stille krav til innhold i erklæringen, samt sette en tidsfrist for fremlegging av nødvendig dokumentasjon. Dagens legeerklæringer er av ulik kvalitet. Dersom det er aktuelt å innføre ordningen med å betale for erklæringer, må det tas stilling til om det også skal betales for erklæringer utarbeidet av tilsynslege eller andre institusjonsleger.

§ 18 Godtgjøring til vergen

Det er positivt at det med ny lov og forskrift legges opp til en mer enhetlig praksis når det gjelder godtgjøring til verger. Det vil være en fordel både for fylkesmann og verge at det kan utbetales en fast årlig godtgjøring. De foreslåtte satsene anses rimelige. Det er også en fordel at det forskriftsfestes at vergearbeid omfattes av forskrift om begrensning av lønnsoppgaveplikten. Overformynderiene er enige i at det i forskriften åpnes for en mulighet til å gi timesgodtgjøring i enkelt saker der oppdragets omfang tilsier at den faste årlige satsen ikke gir en rimelig dekning. Timesatsen for ordinære verger kan imidlertid synes noe lav. Når det gjelder regulering av godtgjøringen, bør den sentrale vergemålsmyndigheten gis kompetanse til å regulere både den faste årlige godtgjøringen og timesatsen ved behov.

§ 19 Godtgjøring til nærstående

Overformynderiene er enige i at nærstående kun skal ha godtgjøring hvis det foreligger særlige grunner for det.

§ 20 Dekning av vergens utgifter

Overformynderiene støtter departementets forslag om en fast årlig sats som utgiftsdekning for oppnevnte verger. En slik sats vil være enkelt å forholde seg til for både verger og fylkesmannen. Verger som i forbindelse med enkelte oppdrag vil ha større utlegg, er ivaretatt i den foreslåtte unntaksbestemmelsen. Den sentral vergemålsmyndigheten bør gis kompetanse til å fastsette den årlige satsen og regulering av denne.

§ 21 Inntekts- og formuesgrensen for dekning av vergens godtgjøring og utgifter

Når det gjelder inntekts- og formuesgrenser for fylkesmannens dekning av verges godtgjøring og utgifter, er overformynderiene enige i departementets forslag til grenser. For å sikre en mest mulig enhetlig praksis ser overformynderiene det som en fordel at inntekts- og formuesgrensene er regulert i forskrift. Unntaksbestemmelsen som er foreslått i annet ledd vil fange opp vergeoppdrag hvor den hjelpetrequendes formue kun består av fast eiendom. Etter overformynderiens mening bør det også åpnes for en unntaksbestemmelse i saker hvor godtgjøringen blir høy i forhold til størrelsen på formue og inntekt. Dette kan være tilfelle i saker hvor advokat er oppnevnt som verge. Alternativt kan det vurderes om kravet om godtgjøring i enkelte saker bør deles, slik at den hjelpetrequende og fylkesmannen betaler en andel hver.

Postadresse: Postboks 175
1501 MOSS

Besøksadresse: Rådhuset, Kirkegata 15

Tlf.: 69 24 80 76/81

Faks: 69 24 80 01

E-post karin.bjornebekk@moss.kommune.no

§ 22 Vergens regnskapsplikt

En klar regulering av hvordan regnskapsplikten skal oppfylles, vil bidra til en enhetlig praksis. Den foreslåtte løsningen på oppfylling av regnskapsplikten, oppfattes som en forenkling av dagens system. Etter overformynderiens mening er det en fordel med en slik forenkling som likevel bør kunne gi tilstrekkelig kontroll. Det bør imidlertid vurderes om verge som hovedregel skal levere en kopi av den ferdigutfylte selvangivelse til fylkesmannen. Overformynderiene ser det som positivt at det foreslås å forskriftsfeste hvor lenge vergene må oppbevare kvitteringer og bilag.

§ 25 Adgang til å fritta for regnskapsplikt

Departementet foreslår som hovedregel å videreføre dagens ordning med at ektefelle/samboer gis fritak for regnskapsplikt. Det er positivt at det likevel åpnes for en unntaksbestemmelse om regnskapsplikt i enkelte tilfeller.

Departementet åpner opp for å fritta for regnskapsplikt i tilfeller der den som er under vergemål bor hos sine foreldre og en av eller begge foreldrene er oppnevnt som verge. Overformynderiene er uenig i departementets forslag, som etter vår mening innebærer at man gir fra seg en tilsynsmulighet for en svak gruppe. Overformynderiene ser at det i enkelte tilfeller kan være en fare for at den hjelpetrengendes inntekt/formue "forsvinner" i familiens økonomi. Foreldre som oppnevnte verger bør søke om og innvilges fritak for regnskapsplikt på lik linje med andre oppnevnte verger.

Det fremgår ikke av bestemmelsen om eller hvordan fylkesmannen skal kunne føre tilsyn med oppnevnte vergers bruk av den hjelpetrengendes midler, når det er innvilget fritak for regnskapsplikt. Er det tenkt at den enkelte fylkesmann skal etablere egne rutiner på dette området?

§ 27 Grensen for hvilke midler som forvaltes av fylkesmannen

Departementet foreslår at beløpsgrensen heves fra kr 75.000,- til to ganger folketrygdens grunnbeløp (G). For mange mindreårige og deres verger vil det være uproblematisk at beløpsgrensen heves til 2 G. For andre mindreårige vil en heving av grensen på denne måten føre til at enkelte mindreårige risikerer å tape hele eller deler av sin formue enten ved vergenes svake forvaltning eller ved direkte misbruk av den mindreåriges midler. Overformynderiene vil derfor foreslå at beløpsgrensen enten holdes på dagens nivå eller justeres for eksempel til kr 100.000,-. Overformynderiene mener at uansett hvor grensen fastsettes, bør den være en konkret sum. Det vil være enklere for både befolkning generelt og for finansinstitusjonene å forholde seg til en konkret sum istedenfor det til enhver tid gjeldende grunnbeløp. Beløpsgrensen kan ved behov heves på et senere tidspunkt.

§ 29 Melding om opplysninger fra skattemyndighetene om mindreåriges formue

Overformynderiene er enige i departementets forslag. For øvrig vil overformynderiene peke på den problemstillingen som Bærum overformynderi tar opp i sin høringsuttalelse når det gjelder arveavslag til mindreårige. Bærum overformynderi beskriver en kjent situasjon, og overformynderiene er enige i at det bør reguleres slik Bærum overformynderi foreslår.

Postadresse: Postboks 175
1501 MOSS

Besøksadresse: Rådhuset, Kirkegata 15

Tlf.: 69 24 80 76/81

Faks: 69 24 80 01

E-post karin.bjornebekk@moss.kommune.no

§ 37 Hjelpevergenes og vergenes plikt til å levere avsluttet regnskap mv.

Overføringen av vergemålsmyndigheten fra kommunen til staten vil være en videreføring for den enkelte sak. Dersom overføringen skjer til en annen dato enn pr. 1.1, er det vår mening at det er unødvendig at hjelpeverger/verger skal levere regnskap midt i året. Det er en belastning for hjelpeverger/verger å levere regnskap to ganger på ett år. Kontrollen av hjelpevergeregnskapene er også tidkrevende for overformynderiene, og bør kunne utføres av fylkesmannen ved årsslutt.

Med vennlig hilsen

Karin Bjørnebekk
fast formann - jurist